

Zašto svoj spor umjesto odlaska na sud ne biste riješili mirenjem? Mirenje je postupak alternativnog rješavanja sporova (ARS) u kojem izmiritelj strankama u sporu pomaže postići dogovor. Grčka vlada i stručnjaci u pravosudnom sustavu ukazuju na prednosti mirenja.

Kome se obratiti?

U Grčkoj usluge mirenja pružaju sljedeća tijela:

Na temelju Zakona br. 4640/2019 (*Službeni list, serija I., br. 190, 2019.*), kojim se prenosi Direktiva 2008/52/EZ, izmiritelj mora biti: (a) osoba koja ima visoko obrazovanje ili jednakovrijednu diplomu međunarodno priznate institucije; (b) osoba koja je završila stručno osposobljavanje kod pružatelja osposobljavanja za izmiritelje kojeg priznaje Središnji odbor za mirenje ili koja ima akreditacijsku diplomu iz druge države članice Europske unije i (c) osoba koja ima akreditaciju Središnjeg odbora za mirenje i koja je registrirana u registrima izmiritelja. Osoba koja ima doktorat ili jednakovrijednu stranu diplomu u području mirenja ne mora proći dodatno stručno osposobljavanje kod pružatelja osposobljavanja za izmiritelje kako bi dobila akreditaciju te može izravno izaći na akreditacijska ispitivanja. Osobe koje su javni, općinski ili sudski dužnosnici ili zaposlenici pravnih subjekata i institucija javnog prava te osobe koje rade za sudske izvršitelje ili javne dužnosnike ne mogu biti izmiritelji. Javni dužnosnici i zaposlenici pravnih osoba javnog prava mogu djelovati kao akreditirani izmiritelji isključivo u kontekstu i za potrebe svojeg posla.

Ispitna komisija koju imenuje Središnji odbor za mirenje održava ispitivanja za kandidate za izmiritelje barem dvaput godišnje. Ispitivanja uključuju pisane i usmene testove te ocjenu na temelju simulacija.

Ispitna komisija odlučuje gdje će se, kad i kako ispitivanja održati. Odluka komisije dostavlja se ovlaštenim pružateljima osposobljavanja i objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva pravosuđa barem 30 dana prije ispitivanja.

Središnji odbor za mirenje priprema i održava elektroničke registre izmiritelja, koji se objavljuju na internetskim stranicama Ministarstva pravosuđa: (a) Opći registar izmiritelja, u kojem su navedeni svi akreditirani izmiritelji u cijeloj državi po strogom abecednom redu i (b) Posebni registar izmiritelja, u kojem su navedeni akreditirani izmiritelji na temelju okruga pojedinog prvostupanjskog suda.

Središnji odbor za mirenje dodjeljuje akreditaciju i dodaje izmiritelje u registre izmiritelja nakon ispitivanja. Izmiritelji koji su već bili akreditirani u vrijeme kad je Zakon br. 4640/2019 stupio na snagu i dalje su akreditirani.

Ministarstvo rada, socijalne sigurnosti i dobrobiti pruža državnu uslugu koja zaposleniku omogućuje da zatraži službeno saslušanje u sporu povezanom s radnim odnosom. Taj postupak provodi Inspektorat rada (*Epitheorisi Ergasias*). Specijalizirani inspektor zakazat će saslušanje na kojem zaposlenik može objasniti svoje stajalište. To saslušanje nije dio sudskog postupka.

Pravobranitelj za potrošače (*Sinigoros tou Katanaloti*) neovisno je tijelo koje djeluje u sklopu Ministarstva regionalnog razvoja i konkurentnosti. Pravobranitelj je izvansudsko tijelo za sporazumno rješavanje potrošačkih sporova i savjetodavna institucija koja uz vladu rješava probleme unutar svojeg područja nadležnosti. Osim toga, pravobranitelj nadgleda i **odbore za sporazumno rješavanje sporova** (*Epitropes Filikou Diakanonismou*) lokalnih administrativnih vijeća (*Nomarchiakes Aftodioikiseis*), koji mogu djelovati ako usporedno nije pokrenut sudski postupak.

U kojim je područjima mirenje dopušteno i/ili najčešće?

Postupak mirenja može obuhvaćati postojeće ili buduće građanske i trgovačke sporove, koji mogu biti nacionalni ili prekogranični, pod uvjetom da uključene stranke imaju pravo riješiti predmet spora u skladu s odredbama materijalnog prava.

Osim toga, sljedeći privatni sporovi moraju proći kroz postupak mirenja jer se u suprotnom ne može pokrenuti postupak:

- (a) sporovi između vlasnika katova ili stanova koji proizlaze iz odnosa vlasništva katova, sporovi proizlaze iz upravljanja jednostavnim i složenim vertikalnim vlasništvom, sporovi između upravitelja katova i vertikalnih nekretnina i vlasnika katova, stanova i vertikalnih nekretnina te sporovi koji su dio regulatornog područja primjene članaka od 1003. do 1031. Građanskog zakonika;
- (b) sporovi povezani sa zahtjevima za naknadu bilo koje vrste štete na automobilu između korisnika naknade ili osoba koje su ih nadživjele i osoba koje su im dužne nadoknaditi štetu ili osoba koje su ih nadživjele, kao i sporovi povezani sa zahtjevima u okviru ugovora o osiguranju automobila između osiguravajućih društava i osiguranika ili osoba koje su ih nadživjele, osim ako je štetni događaj uzrokovao smrt ili tjelesnu ozljedu;
- (c) sporovi povezani s naknadama iz članka 22.A Zakona o građanskom postupku;
- (d) obiteljski sporovi, osim onih iz članka 592. stavka 1. točaka (a), (b) i (c) Zakona o građanskom postupku;
- (e) sporovi povezani sa zahtjevima za naknadu koju pacijenti ili njihova rodbina potražuju od liječnika i koji proizlaze iz profesionalne djelatnosti liječnika;
- (f) sporovi koji proizlaze iz povrede žigova, patenata, industrijskih dizajna ili modela;
- (g) sporovi koji proizlaze iz ugovora o vrijednosnim papirima;

u području radnog prava i za rješavanje potrošačkih sporova, kako je prethodno opisano koji uključuju žrtve nasilja u obitelji (Zakon br. 3500/2006)

za određena kaznena djela, kako je predviđeno Zakonom br. 3094/2010.

Postoje li posebna pravila koja treba slijediti?

- Pokretanje postupka mirenja u sporovima iz Zakona br. 4640/2019 dopušteno je u sljedećim slučajevima:

ako se stranke nakon nastanka spora dogovore o mirenju

ako se od stranaka zatraži da pokrenu postupak mirenja i ako one na to pristanu

ako postupak mirenja naloži pravosudno tijelo druge države članice i ako to ne utječe na moralnost i javni red

ako je pokretanje postupka mirenja zakonski obvezno

ako u pisanom sporazumu između stranaka postoji klauzula o mirenju.

– Sud pred kojim je u tijeku privatni spor koji može biti podložan mirenju može, prema potrebi i uzimajući u obzir sve okolnosti predmeta prema vlastitom nahođenju, pozvati stranke da primijene postupak mirenja kako bi riješile spor u bilo kojoj fazi postupka. Ako stranke na to pristanu, odgovarajući pisani pristanak uključuje se u sudski zapisnik. U tom slučaju sud mora odgoditi datum saslušanja predmeta za najmanje tri mjeseca, a najviše šest mjeseci, ne uzimajući u obzir prekide suđenja. Isto vrijedi u ostalim slučajevima u kojima je postupak mirenja pokrenut dok je postupak suđenja u tijeku. Ako se jedna ili više stranaka pojavljuju pred sudom putem odvjetnika, punomoć obuhvaća i pristanak na pokretanje postupka mirenja za rješavanje spora.

- Pokretanje postupka mirenja za rješavanje spora uređenog privatnim pravom ne isključuje poduzimanje privremene mjere u tom sporu u skladu s odredbama Zakona o građanskom postupku. Sudac koji naredi privremenu mjeru može, prema članku 693. stavku 1. Zakona o građanskom postupku, odrediti razdoblje od najmanje tri mjeseca za podnošenje tužbe za glavni predmet.
- Državni tužitelj Prvostupanjskog suda (*Eisangeleas Protodikon*) u kontekstu svojih odgovornosti i u skladu s člankom 25. stavkom 4. točkom (a) Zakona br. 1756/1988 (Službeni list, serija I., br. 35, 1988.) ima pravo preporučiti strankama da pokrenu postupak mirenja kad je to moguće.
- Pristanak stranaka na pokretanje postupka mirenja uređen je odredbama materijalnog ugovornog prava i mora uključivati opis predmeta postupka.
- Stranke sudjeluju u postupku mirenja zajedno sa svojim pravnim zastupnikom, osim u potrošačkim i manjim sporovima, u kojima je dopuštena osobna nazočnost stranaka. U postupku u dogovoru sa strankama i izmiriteljem može sudjelovati i treća strana ako se utvrdi da je to potrebno.
- Izmiritelja imenuju stranke ili treća strana koju su odabrale sve stranke, uključujući centre za mirenje. U postupku sudjeluje samo jedan izmiritelj, osim ako se stranke pisanim putem dogovore da će sudjelovati više izmiritelja.
- Vrijeme, mjesto i ostale postupovne pojedinosti mirenja određuje izmiritelj u dogovoru sa strankama. Ako obje stranke i izmiritelj ne mogu biti fizički prisutni na istom mjestu u isto vrijeme, mirenje se može odvijati telekonferencijski putem računala ili nekog drugog telekonferencijskog sustava kojem druge stranke spora imaju pristup.
- Izmiritelji pri izvršavanju svojih dužnosti mogu komunicirati sa svakom strankom i sastajati se sa svim strankama odvojeno ili zajedno. Izmiritelj ne smije proslijediti informacije koje sazna na sastanku s jednom strankom drugoj stranki bez odobrenja stranke od koje je saznao informacije.
- Postupak mirenja u načelu je povjerljiv, o njemu se ne vodi evidencija i mora se provoditi na način kojim se ne krši njegova tajnost, osim ako se stranke dogovore drukčije. Prije početka postupka sve uključene stranke moraju se pisanim putem obvezati da će čuvati povjerljivost postupka mirenja. Ta se obveza odnosi i na sve treće strane koje su uključene u postupak. Ako to žele, stranke se u pisanim obliku mogu obvezati na čuvanje povjerljivosti sadržaja sporazuma koji će možda postići unutar postupka mirenja, osim ako je njegova objava važna za provedbu sporazuma u skladu s člankom 8. stavkom 4. ili ako je potrebna radi javnog reda.
- Ako se spor iznese pred sudove ili postane podložan arbitražnom postupku, izmiritelj, stranke, njihovi pravni zastupnici i svi koji su na bilo koji način sudjelovali u postupku mirenja neće se saslušati kao svjedoci i ne mogu iznijeti informacije koje proizlaze iz postupka mirenja ili koje su s njim povezane te posebno ne smiju spominjati rasprave, izjave i prijedloge stranaka, kao ni stajališta izmiritelja, osim ako je to potrebno radi javnog reda, ponajprije kako bi se osigurala zaštita djece i maloljetnika ili kako bi se izbjegao rizik od štete za fizički integritet ili mentalno zdravlje osobe.
- Izmiritelji su u izvršavanju svojih dužnosti podložni građanskopravnoj odgovornosti samo za namjernu povredu dužnosti.

Primjena alternativnog rješavanja sporova (ARS) u praksi

Arbitražni postupak jedini je mehanizam alternativnog rješavanja sporova koji se u Grčkoj može smatrati primjenjivim.

Prema članku 99. i dalje grčkog Zakona o stečajnom postupku može se imenovati izmiritelj za postupak mirenja na zahtjev fizičke ili pravne osobe upućen stečajnom sudu (*ptochefiko dikastirio*).

Stečajni sud utvrđuje je li zahtjev opravdan i može imenovati izmiritelja s popisa stručnjaka. Uloga je izmiritelja upotrijebiti sva odgovarajuća sredstva kako bi se postigao sporazum između dužnika i (pravno definirane) većine vjerovnika da bi se osigurao opstanak dužnikova poduzeća.

Izmiritelj može od kreditne ili financijske institucije zatražiti sve informacije o gospodarskoj aktivnosti dužnika koje bi mogle biti korisne za postizanje sporazuma u postupku mirenja.

Ako nije moguće postići sporazum, izmiritelj odmah o tome obavješćuje predsjednika suda, koji pokreće postupak pred stečajnim sudom. U tom trenutku izmiritelj više nije nadležan.

Informacije i osposobljavanje

Središnji odbor za mirenje odgovoran je za rješavanje svih pitanja povezanih s provedbom institucije mirenja.

Središnji odbor za mirenje po vlastitom nahođenju može osnovati pododbore za brzo rješavanje i istraživanje pitanja koja proizlaze iz primjene Zakona br. 4640/2019. Ti se pododbori sastoje od članova Središnjeg odbora za mirenje; ista osoba može biti član više pododborova. Središnji odbor za mirenje izričito ovlašćuje te pododbore za donošenje konačne odluke o pitanjima koja preuzmu, osim ako je u Zakonu br. 4640/2019 posebno navedeno da je za donošenje konačne odluke o njima odgovorna Plenarna sjednica Središnjeg odbora za mirenje.

Središnji odbor za mirenje mora se u svakom slučaju sastojati od četiriju pododborova s dvogodišnjim mandatom i odgovornostima navedenima u nastavku:

„Odbor za registar izmiritelja”, koji je odgovoran za održavanje registra izmiritelja, za svako relevantno pitanje ili donošenje akta u vezi s tim registrima i za prikupljanje godišnjih izvješća o aktivnostima

„Etički i stegovni kontrolni odbor”, koji je odgovoran za usklađenost izmiritelja s obvezama koje proizlaze iz Zakona br. 4640/2019, za primjenu stegovnog prava i izricanje stegovnih mjera

„Odbor za inspekciju pružatelja osposobljavanja”, koji je odgovoran za sva pitanja povezana s tijelima za osposobljavanje izmiritelja

„Ispitni odbor”, koji je odgovoran za održavanje pismenih i usmenih ispitivanja te ocjenjivanje ispitanih izmiritelja u svrhu akreditacije.

Pružatelj osposobljavanja („pružatelj”) za izmiritelje, koji posluje s licencijom koja mu je dodijeljena posebnom obrazloženom odlukom Središnjeg odbora za mirenje

Pružatelj osposobljavanja („pružatelj”) za izmiritelje, koji posluje s licencijom koja mu je dodijeljena posebnom obrazloženom odlukom Središnjeg odbora za mirenje, jest:

A. pravna osoba privatnog prava, koju može osnovati:

jedna odvjetnička komora ili više njih zajedno

jedna odvjetnička komora ili više njih u suradnji sa znanstvenim, obrazovnim ili stručnim tijelima ili komorama.

U slučajevima (a) i (b) moguće je partnerstvo s uglednim, međunarodno priznatim stranim pružateljem osposobljavanja s iskustvom pružanja osposobljavanja za mirenje i, općenitije, iskustvom u alternativnim načinima rješavanja sporova ili mirenju.

B. Centar za obrazovanje i cjeloživotno učenje (KEDIVIM) visokog učilišta, koje ima relevantan kurikulum i čiji je rad isključivo u skladu s trenutačnim odredbama o radu visokih učilišta, pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti iz Zakona br. 4640/2019 u pogledu kvalifikacija voditelja osposobljavanja za mirenje te minimalnog broja voditelja i korisnika osposobljavanja.

C. Fizička osoba ili pravni subjekt osnovan u skladu s aktualnim grčkim zakonom ili zakonom države članice, čija je glavna svrha pružanje osposobljavanja za mirenje i druge alternativne načine rješavanja sporova.

Koliki je trošak mirenja?

Naknada za izmiritelja slobodno se određuje putem pisanog sporazuma između izmiritelja i stranaka.

Ako ne postoji pisani sporazum, naknada za izmiritelja određuje se na sljedeći način: (a) u slučajevima u kojima je postupak mirenja obavezan stranka koja pokreće postupak mirenja unaprijed plaća izmiritelju iznos od 50,00 EUR kao naknadu za obavezan početni sastanak. Objе stranke podjednako snose taj trošak. Ako se spor iznese pred sud, stranka koja nije prisustvovala postupku mirenja iako je na njega sudski pozvana ili stranka koja izmiritelju nije platila naknadu za obavezan početni sastanak morat će prema članku 176. i dalje Zakona o građanskom postupku platiti cijeli iznos naknade za obavezan početni

sastanak koji je platila stranka koja je pokrenula postupak mirenja. Taj se iznos smatra sudskim troškovima neovisno o ishodu suđenja; (b) minimalna naknada za svaki sat mirenja nakon obveznog početnog sastanka iznosi 80,00 EUR i stranke podjednako snose taj trošak. Izmiritelj mora strankama staviti na raspolaganje iscrpne informacije o tome kako prima naknadu.

Je li moguće provesti sporazum koji je rezultat mirenja?

Izmiritelj, stranke i njihovi pravni zastupnici nakon mirenja potpisuju zapisnik o postupku mirenja. Ako postupak mirenja nije uspješan, zapisnik o postupku mirenja može potpisati samo izmiritelj. Bilo koja stranka može u svakom trenutku podnijeti zapisnik o sporazumu registru suda koji je nadležan za predmet i teritorijalno nadležan i pred kojim je suđenje o tom predmetu u tijeku ili će se pokrenuti. Nakon što se zapisnik o postupku mirenja dostavi sudu nije moguće pokrenuti postupak povezan s tim istim sporom u mjeri u kojoj je predmet obuhvaćen sporazumom između stranaka i svako će se suđenje koje je u tijeku prekinuti.

Nakon što se pohrani u registar nadležnog suda zapisnik o postupku mirenja predstavlja nalog za izvršenje kako je predviđeno člankom 904. stavkom 2. točkom (c) Zakona o građanskom postupku ako sporazum može biti podložan izvršenju. Sudac ili predsjednik nadležnog suda besplatno izdaje službeni primjerak.

Ako sporazum iz zapisnika o postupku mirenja sadržava i odredbe povezane s pravnim aktima koji su prema zakonu podložni javnobilježničkom aktu, prema potrebi bit će nužni javnobilježnički akti. U tom slučaju primjenjuju se propisi kojima je uređena priprema takvih javnobilježničkih dokumenata i njihova transkripcija.

Nakon što se pohrani u registar nadležnog suda zapisnik o postupku mirenja može se upotrijebiti kao pravni dokument za registraciju ili brisanje hipoteke u skladu s člankom 293. stavkom 1. točkom (c) Zakona o građanskom postupku.

Izmiriteljevom pisanom obavješću strankama o održavanju obveznog početnog saslušanja ili pristankom na dobrovoljno pokretanje postupka mirenja iz članka 5. obustavlja se prekluzivni rok i rok zastare za zahtjeve i prava ako su ti rokovi počeli teći u skladu s odredbama materijalnog prava, kao i postupovni rokovi iz članaka 237. i 238. Zakona o građanskom postupku sve dok traje postupak mirenja.

Ne dovodeći u pitanje odredbe članaka 261., 262. i 263. Građanskog zakonika, obustavljeni prekluzivni rok i rok zastare za zahtjeve i prava u okviru materijalnog prava nastavljaju teći dan nakon izrade nacrtu evidencije o nemogućnosti postizanja sporazuma ili dan nakon što se izjava o povlačenju jedne stranke iz postupka mirenja dostavi drugoj stranki i izmiritelju ili dan nakon što se postupak mirenja dovrši ili prekine na bilo koji način.

Druge poveznice

[Atenska odvjetnička komora](#)

[Ministarstvo rada i socijalnih pitanja](#)

[Pravobranitelj za potrošače](#)

[Ministarstvo pravosuđa](#)

[Grčki centar za mirenje i arbitražu](#)

Posljednji put ažurirano: 13/12/2021

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.